

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Auditrapport

2021

De Koning (I)

Auditrapport 2021

De Koning (I)

15 maart 2022

Kenmerk
2022-000022148

Inlichtingen
Auditdienst Rijk
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag

Inhoud

1	Geen bijzondere ontwikkelingen	6
	1.1 Gevolgen COVID-19 en de loon- en prijsbijstelling	6
	1.1.1 Gevolgen COVID-19	6
	1.1.2 Loon- en prijsbijstelling	6
	1.2 Doel en doelgroepen	6
	1.3 Leeswijzer	6
2	Uitkomsten onderzoek verantwoordingsinformatie jaarverslag	8
	2.1 Controleverklaring	8
	2.2 Overschrijding van rapporteringstoleranties	8
	2.3 Totstandkoming niet-financiële informatie	8
3	Geen bevindingen 2021	10
	3.1 Inleiding	10
4	Overige onderwerpen	12
	4.1 Review op de controle van de externe accountant van de DKH	12
	4.2 Extracomptabele bijlage	12
Bijlage 1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	14
Bijlage 2	Onderzoeksverantwoording	18

1 Geen bijzondere ontwikkelingen

1.1 Gevolgen COVID-19 en de loon- en prijsbijstelling

1.1.1 *Gevolgen COVID-19*

Vanaf maart 2020 wordt de maatschappij getekend door de coronacrisis, met forse gevolgen voor de Nederlandse begroting. Om de gevolgen van de coronacrisis te beperken heeft het kabinet omvangrijke nood- en steunmaatregelen genomen. Op De Koning (I) hebben de steunmaatregelen geen invloed. De noodmaatregelen zijn, net als in 2020, wel beperkt van invloed geweest op de financiën en bedrijfsvoering van De Koning (I). Zo konden wederom minder staatsbezoeken doorgang vinden, en leidde het thuiswerken tot een besparing op de reiskosten. Per saldo heeft de crisis tot gevolg dat minder uitgaven zijn gedaan dan begroot, hetgeen heeft geleid tot een hogere dotatie aan de bestemmingsreserves.

1.1.2 *Loon- en prijsbijstelling*

Gedurende 2021 heeft loon- en prijsbijstelling plaatsgevonden ten behoeve van de contractloonontwikkeling, de ontwikkeling in sociale werkgeverslasten en een vergoeding voor de prijsstijgingen bij de diensten waarvan de werkzaamheden ten laste van De Koning (I) worden gebracht.

1.2 Doel en doelgroepen

In dit rapport doen wij verslag van de uitkomsten van de werkzaamheden die wij als interne auditdienst van het Rijk in het kader van onze wettelijke taak over 2021 bij De Koning (I) hebben verricht. De minister van Algemene Zaken is op basis van artikel 4.3 van de Comptabiliteitswet 2016 verantwoordelijk voor het beheer van de begroting van de Koning. Dit rapport is opgesteld voor de minister en de secretaris-generaal van het ministerie van Algemene Zaken en wordt tevens verstrekt aan de directeur Financieel-Economische Zaken van het ministerie van Algemene Zaken. Het rapport wordt verder toegezonden aan de minister van Financiën en aan de president van de Algemene Rekenkamer.

1.3 Leeswijzer

Dit rapport is als volgt ingedeeld:

- de uitkomsten van het onderzoek van de verantwoordingsinformatie in het jaarverslag (hoofdstuk 2);
- de uitkomsten van het onderzoek naar het begrotingsbeheer, het financieel beheer, de materiële bedrijfsvoering en de daartoe bijgehouden administraties (hoofdstuk 3);
- overige onderwerpen (hoofdstuk 4);
- de controleverklaring (bijlage 1);
- de onderzoeksverantwoording (bijlage 2).

2 Uitkomsten onderzoek verantwoordingsinformatie jaarverslag

2.1 Controleverklaring

Wij hebben een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij het jaarverslag 2021 van De Koning (I). Dat houdt in dat de in dit jaarverslag opgenomen financiële overzichten een getrouw beeld geven van de uitkomsten van de begrotingsuitvoering over 2021.

Met ingang van 2021 rapporteren wij in de controleverklaring over frauderisico's. Fraude kan een groot effect hebben op de reputatie van de verantwoordelijken voor deze begroting en kan tot financiële schade leiden. Het is zowel in uw belang als dat van belanghebbende gebruikers van het jaarverslag om expliciet aandacht te besteden aan het beheersen van frauderisico's.

Omvang financiële stromen

De omvang van de financiële stromen voor het begrotingshoofdstuk blijkt uit onderstaande tabel.

Tabel 1: Omvang financiële stromen

(*€ miljoen)	2021	2020
Aangegane verplichtingen	46,4	45,5
Gerealiseerde uitgaven	46,4	45,5
Gerealiseerde ontvangsten	0,27	0,1
Afgerekende voorschotten	32,5	31,5

Wij plannen en voeren onze controle zodanig uit dat wij een redelijke mate van zekerheid verkrijgen dat de financiële overzichten geen afwijkingen van materieel belang bevatten. Het materieel belang is bepalend voor de strekking van het oordeel in de controleverklaring. De materialiteit voor de verantwoordingsstaten en de saldibalans als geheel bedraagt 4% voor fouten en onzekerheden bij elkaar opgeteld.

2.2 Overschrijding van rapporteringstoleranties

De minister heeft in de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag gerapporteerd over de comptabele rechtmatigheid van de uitkomsten van de begrotingsuitvoering over 2021. In het onderdeel rechtmatigheid zijn geen rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden gemeld die hebben geleid tot overschrijding van de voorgeschreven rapporteringstoleranties.

2.3 Totstandkoming niet-financiële informatie

Als onderdeel van de wettelijke taak hebben wij onderzoek uitgevoerd naar de betrouwbare totstandkoming van de niet-financiële verantwoordingsinformatie en of de niet-financiële verantwoordingsinformatie niet strijdig is met de financiële verantwoordingsinformatie. Uit ons onderzoek blijken geen bevindingen.

3 Geen bevindingen 2021

3.1 Inleiding

De begrotingscyclus van De Koning (I) wordt namens de minister van Algemene Zaken beheerd door het ministerie van Algemene Zaken. Het begrotingsbeheer, het financieel beheer, de materiële bedrijfsvoering en de daartoe bijgehouden administraties inzake De Koning (I) zijn onderdeel van de processen binnen het ministerie van Algemene Zaken. Begroting (I) De Koning beschikt niet over een eigen organisatie. Op grond van artikel 2.9 van de Comptabiliteitswet 2016 worden in deze begroting de volgende zaken opgenomen:

- de uitkering aan de leden van het Koninklijk Huis;
- de uitgaven die functioneel met het koningschap samenhangen.

De bevindingen inzake het beheer binnen het ministerie van Algemene Zaken zijn vastgelegd in het auditrapport met betrekking tot begroting Algemene Zaken (III). In het rapport De Koning (I) gaan wij specifiek in op de bevindingen die van invloed zijn op het beheer van begroting (I). In 2021 zijn er geen bevindingen te melden.

4 Overige onderwerpen

4.1 Review op de controle van de externe accountant van de DKH

De declaratie van de Dienst van het Koninklijk Huis (DKH), waaraan het verloop van de bestemmingsreserves is toegevoegd, is de basis voor de doorbelasting van de functionele kosten naar artikel 2 van begroting (I).

Wij voeren op verzoek van het ministerie van Algemene Zaken jaarlijks een review uit op de werkzaamheden van de externe accountant die de declaratie van de functionele kosten DKH voorzien heeft van een goedkeurende controleverklaring. Hiermee ondersteunen wij het departement om vanuit de begroting De Koning (I) in 2021 verstrekte voorschotten in de loop van 2022 af te wikkelen.

Tijdens de review besteden wij tevens aandacht aan de naleving van de nader gemaakte afspraken tussen het ministerie van Algemene Zaken en DKH waarmee het ministerie van Financiën heeft ingestemd. Dit betreft de vorming van de bestemmingsreserves, waarbij onze werkzaamheden gericht zijn op de controle op het verloop en de stand van de bestemmingsreserves. De externe accountant heeft vastgesteld dat de onttrekkingen passen bij het doel waarvoor de bestemmingsreserves zijn opgebouwd. De dotaties aan de bestemmingsreserves zijn gebonden aan een maximum dat is overeengekomen met de minister van Algemene Zaken. Deze dotaties vormen onderdeel van de ingediende declaratie. Voor de standen aan het einde van het jaar is het van belang dat er robuuste onderbouwingen aan ten grondslag liggen. Tijdens de review op het controledossier betreffende de declaratie over 2021 is gebleken dat voor alle categorieën, inclusief de in 2020 gevormde algemene bestemmingsreserve, een onderbouwing aanwezig is. Hierbij is gebleken dat het totaal van de onderbouwingen de opgebouwde bestemmingsreserves overschrijdt.

4.2 Extracomptabele bijlage

Als extracomptabele bijlage bij het jaarverslag van De Koning (I) is een overzicht opgenomen van uitgaven, met toelichting, door andere departementen. Deze uitgaven houden verband met het Koningschap. De bijlage valt niet onder ons getrouw beeld oordeel over het jaarverslag van De Koning (I), onderdeel A van de controleverklaring. De uitgaven benoemd in deze bijlage zijn onderdeel van de jaarverslagen van andere departementen. Wel hebben wij de extracomptabele bijlage gelezen en hebben overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Dit doen wij op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de financiële overzichten of anderszins. Uit onze werkzaamheden zijn geen bevindingen gekomen.

Bijlagen

Aan: de minister van Algemene Zaken

Verklaring over de in het jaarverslag 2021 opgenomen financiële overzichten

Ons oordeel

Wij hebben de financiële overzichten die deel uitmaken van het jaarverslag 2021 van De Koning (I) gecontroleerd. Naar ons oordeel geven deze financiële overzichten een getrouw beeld van de uitkomsten van de begrotingsuitvoering van De Koning (I) over 2021 in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften die zijn opgenomen in de Comptabiliteitswet 2016 en de daaruit voortvloeiende regelgeving, waaronder de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften 2022.

De financiële overzichten bestaan uit:

- de verantwoordingsstaat over 2021 met de financiële toelichting daarbij;
- de saldibalans per 31 december 2021 met de toelichting daarbij;
- de in de uiteenzetting over de gevoerde bedrijfsvoering (bedrijfsvoeringsparagraaf) opgenomen rapportage over de comptabele rechtmatigheid van de uitkomsten van de begrotingsuitvoering over 2021.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële overzichten'.

Wij zijn onafhankelijk van het ministerie van Algemene Zaken dat optreedt als beheerder van begroting De Koning (I), zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie over onze controleaanpak frauderisico's en uitkomsten daarvan

Wij hebben onze controlewerkzaamheden inzake frauderisico's bepaald in het kader van de controle van de financiële overzichten als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het ministerie van Algemene Zaken als uitvoerder van het beheer van begroting De Koning (I). Als onderdeel van onze controle identificeren en schatten wij de risico's in op een afwijking van materieel belang in de financiële overzichten die het gevolg is van fraude. Onder fraude verstaan wij een opzettelijke handeling door een of meer leden van het management, met governance belaste personen, werknemers of derden, waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding teneinde een onrechtmatig of onwettig voordeel te verkrijgen. Frauderisico's kunnen te maken hebben met het handelen van medewerkers van het ministerie, het handelen van derden (misbruik van wet- en regelgeving) of een combinatie van beide. Fraude kan daarbij voortkomen uit frauduleuze financiële verslaggeving en oneigenlijke toe-eigening van activa (waaronder door misbruik van wet- en regelgeving door derden).

Voor een mogelijke identificatie en inschatting van frauderisico's bij begroting De Koning (I) is het van belang kennis te nemen van de structuur van de begroting, de verantwoordelijken voor de uitvoering van de begroting en de beheersmaatregelen die betrekking hebben op die uitvoering. Deze analyse hebben wij gedurende de planningsfase uitgevoerd en in het dossier vastgelegd. Hierbij hebben wij om verschillende redenen (per artikel) geen frauderisico's onderkend.

Artikel 1 betreft de grondwettelijke uitkering aan leden van het Koninklijk Huis conform de Wet financieel statuut van het Koninklijk Huis (WFSKH) die door het ministerie van Algemene Zaken (AZ) wordt uitgevoerd. De bedragen en de indexatie daarvan die hiervoor worden uitgekeerd zijn vastgelegd in deze wet.

De ADR controleert zowel de berekening van het voorschot als de eindafrekening integraal. Hierbij is de Dienst van het Koninklijk Huis (DKH) namens de leden van het Koninklijk Huis de ontvangende partij. DKH is onafhankelijk van AZ. Vanwege deze structuur achten wij het risico op fraude nihil.

Artikel 2 betreft de functionele uitgaven van de Koning. Op basis van de vastgestelde begroting voor het boekjaar verstrekt AZ hiertoe de voorschotten. DKH declareert de werkelijke uitgaven namens de Koning bij AZ. De declaratie wordt jaarlijks door een externe accountant gecontroleerd en voorzien van een controleverklaring. Daarna wordt een review op de controle uitgevoerd door de ADR en de Algemene Rekenkamer.

Artikel 3 betreft een doorbelasting van uitgaven vanuit andere ministeries. Hierbij geldt dat de ADR deze ministeries controleert. Eventuele fraudes die zich zouden kunnen voordoen vallen onder de verantwoordelijkheid van het desbetreffende ministerie en worden daar verantwoord.

Samenvattend onderkennen wij geen frauderisico's voor begroting De Koning (I).

Verklaring over de in het jaarverslag 2021 opgenomen andere informatie

Naast de financiële overzichten omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het deel algemeen (verzoek tot dechargeverlening en leeswijzer);
- het niet-financiële deel van de toelichting bij de diverse begrotingsartikelen;
- de uiteenzetting over het gevoerde beleid (beleidsverslag);
- de uiteenzetting over de gevoerde bedrijfsvoering (bedrijfsvoeringsparagraaf);
- de voorgescreven bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- niet strijdig is met de in het jaarverslag opgenomen financiële overzichten en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die is vereist op grond van de verslaggevingsvoorschriften die zijn opgenomen in de Comptabiliteitswet 2016 en de daaruit voortvloeiende regelgeving, waaronder de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften 2022.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle van de financiële overzichten of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.¹

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in artikel 3, eerste lid, aanhef en onder b, en artikel 4, tweede lid, van het Besluit Auditdienst Rijk en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de financiële overzichten.

---

¹ Daarnaast behoort het tot onze taak onderzoek te verrichten naar de totstandkoming van de niet-financiële verantwoordingsinformatie, waarvan wij de uitkomsten vermelden in ons auditrapport.

De minister is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften die zijn opgenomen in de Comptabiliteitswet 2016 en de daaruit voortvloeiende regelgeving, waaronder de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften 2022.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de financiële overzichten

Verantwoordelijkheden van de minister voor de financiële overzichten

De minister is verantwoordelijk voor het opmaken van de financiële overzichten die de uitkomsten van de begrotingsuitvoering getrouw dienen weer te geven in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften die zijn opgenomen in de Comptabiliteitswet 2016 en de daaruit voortvloeiende regelgeving, waaronder de Regeling rijksbegrotingsvoorschriften 2022. In dit kader is de minister verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de minister noodzakelijk acht om het opmaken van de financiële overzichten mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de financiële overzichten

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de beslissingen die gebruikers op basis van deze financiële overzichten nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de financiële overzichten afwijkingen van materieel belang bevatten als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van spanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het ministerie;²
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de financiële overzichten en de daarbij opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de financiële overzichten een getrouw beeld geven van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

---

² Daarnaast behoort het tot onze taak onderzoek te verrichten naar het begrotingsbeheer, het financieel beheer, de materiële bedrijfsvoering en de daartoe bijgehouden administraties, waarvan wij de uitkomsten vermelden in ons auditrapport.

Wij communiceren met de leiding van het ministerie van Algemene Zaken onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 15 maart 2022

Auditdienst Rijk

Controle getrouw beeld financiële overzichten

Als eerste onderdeel van onze wettelijke taak controleren wij of de in het jaarverslag opgenomen financiële overzichten een getrouw beeld geven van de uitkomsten van de begrotingsuitvoering en zijn opgesteld in overeenstemming met de geldende verslaggevingsvoorschriften. Deze taak vloeit voort uit artikel 3, eerste lid, aanhef en onder a, en artikel 6, eerste en tweede lid, van het Besluit Auditdienst Rijk.

Wij plannen en voeren onze controle zodanig uit dat wij een redelijke mate van zekerheid verkrijgen dat de financiële overzichten geen afwijkingen van materieel belang bevatten. Het materieel belang is bepalend voor de strekking van het oordeel in de controleverklaring. De materialiteit voor de verantwoordingsstaten en de saldbalans als geheel bedraagt 4% voor fouten en onzekerheden bij elkaar opgeteld. Wij zijn er bij onze controle van uitgegaan dat de voorgestelde wijzigingen in de slotwet de goedkeuring van de wetgever zullen krijgen.

Voorts hebben wij onderzocht of de in het jaarverslag opgenomen andere (niet-financiële) verantwoordingsinformatie niet strijdig is met de in het jaarverslag opgenomen financiële overzichten en geen materiële afwijkingen bevat. Ook zijn wij nagegaan dat het jaarverslag alle voorgeschreven informatie bevat.

Overschrijding van rapporteringstoleranties

Op grond van artikel 3.10 van de Comptabiliteitswet 2016 rapporteert de minister in de uiteenzetting over de gevoerde bedrijfsvoering (bedrijfsvoeringsparagraaf) in het jaarverslag over de comptabele rechtmatigheid van de uitkomsten van de begrotingsuitvoering over 2021. In de bedrijfsvoeringsparagraaf zijn de rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden gemeld die hebben geleid tot overschrijding van de voorgeschreven rapporteringstoleranties.

Onderzoek beheer

Als tweede onderdeel van onze wettelijke taak onderzoeken wij of de geselecteerde processen van het begrotingsbeheer, het financieel beheer, de materiële bedrijfsvoering en de daartoe bijgehouden administraties voldoen aan de normen uit de comptabele wet- en regelgeving. Deze taak volgt uit artikel 3, tweede lid, en artikel 6, derde lid, van het Besluit Auditdienst Rijk. De normen waaraan wij toetsen zijn op grond van artikel 4, derde lid, van het Besluit Auditdienst Rijk:

- ordelijkheid en controleerbaarheid van het begrotingsbeheer;
- doelmatigheid, rechtmatigheid, ordelijkheid en controleerbaarheid van het financieel beheer;
- doelmatigheid, rechtmatigheid, ordelijkheid en controleerbaarheid van het verwerven, het beheren en het afstoten van materieel;
- betrouwbaarheid en controleerbaarheid van de financiële administraties.

De begrotingscyclus van De Koning (I) wordt namens de minister van Algemene Zaken beheerd door het ministerie van Algemene Zaken. Het begrotingsbeheer, het financieel beheer de materiële bedrijfsvoering en de daartoe bijgehouden administraties inzake De Koning (I) zijn onderdeel van de processen binnen het ministerie van Algemene Zaken. Begroting De Koning (I) beschikt niet over een eigen organisatie.

De bevindingen inzake het beheer binnen het ministerie van Algemene Zaken zijn vastgelegd in het auditrapport met betrekking tot begroting (III). In dit rapport gaan wij specifiek in op bevindingen die van invloed zijn op het beheer van begroting (I).

Onderzoek totstandkoming niet-financiële informatie

Als derde onderdeel van onze wettelijke taak onderzoeken wij of geselecteerde processen gericht op de totstandkoming van de in het jaarverslag opgenomen niet-financiële verantwoordingsinformatie voldoen aan de normen uit de comptabele wet- en regelgeving. Deze taak vloeit voort uit artikel 3, eerste lid, aanhef en onder b, en artikel 6, eerste en derde lid, van het Besluit Auditdienst Rijk. Hiertoe onderzoeken wij of de niet-financiële verantwoordingsinformatie op betrouwbare wijze tot stand is gekomen. Voorts gaan wij na of de niet-financiële verantwoordingsinformatie niet strijdig is met de financiële verantwoordingsinformatie. Over deze niet-strijdigheid rapporteren wij in onze controleverklaring (zie bijlage 1, Verklaring over de in het jaarverslag 2021 opgenomen andere informatie).

De selectie van de te onderzoeken processen gericht op de totstandkoming van de niet-financiële verantwoordingsinformatie in het jaarverslag is afhankelijk van de omvang van de risico's die daarbij worden onderkend. Op basis daarvan hebben wij in 2021 totstandkomingsprocessen voor nader onderzoek geselecteerd: de totstandkoming van de bedrijfsvoeringsparagraaf.

De bevindingen uit dit onderzoek zijn opgenomen in onderdeel 2.3 van dit rapport.

Verspreidingskring

De ADR is de interne auditdienst van het Rijk. Het auditrapport is primair bestemd voor het ministerie van Algemene Zaken. Op grond van de beleidslijn van de ministerraad van 19 februari 2016 zal de minister van Algemene Zaken dit auditrapport op of na Verantwoordingsdag, 18 mei 2022, plaatsen op de website van de Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl).

Auditdienst Rijk

Postbus 20201
2500 EE Den Haag
(070) 342 77 00